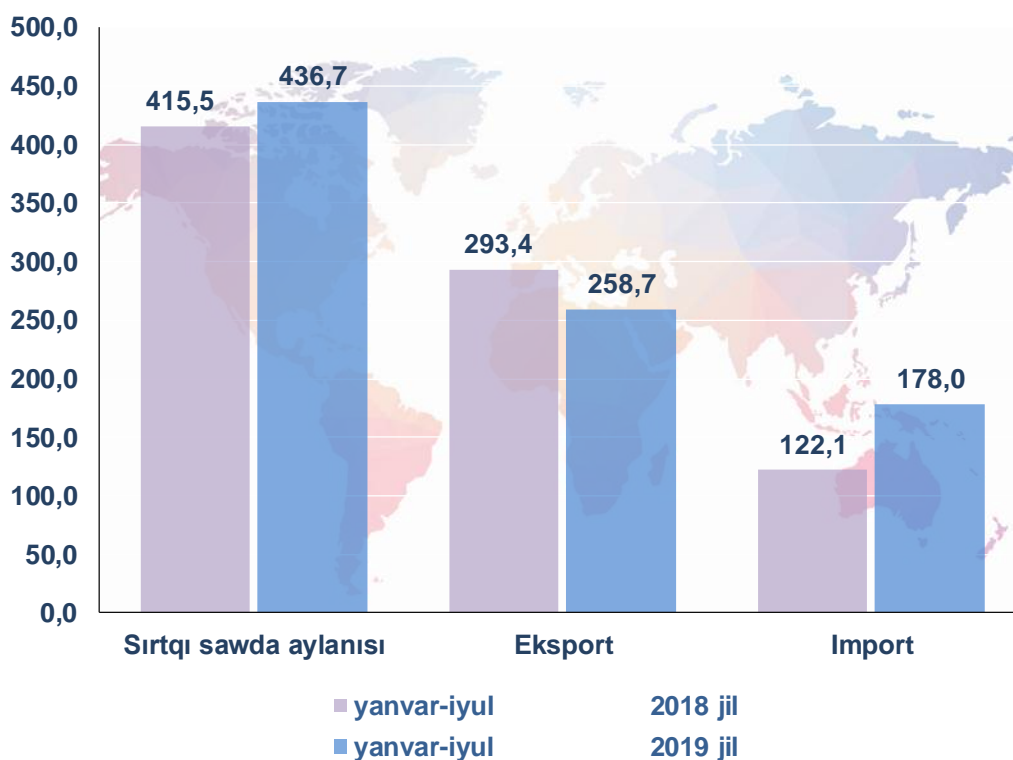

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ SIRTQI SAWDA AYLANISI

(2019 jil yanvar-iyul)

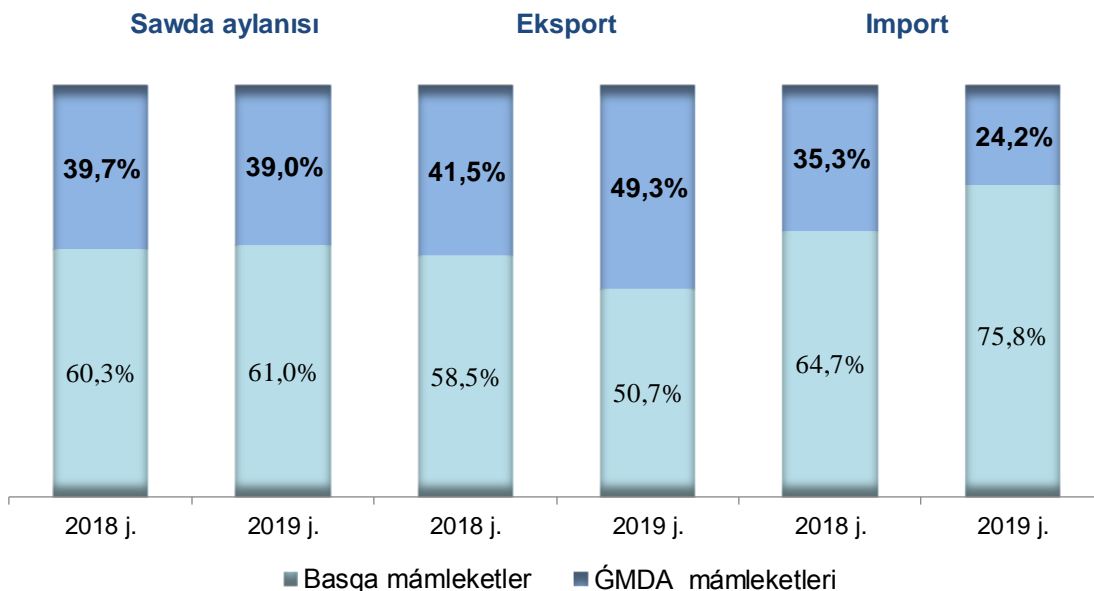
2019 jil yanvar-iyul ayları juwmaqları boyınsha, respublikada sırtqı sawda aylanısı 436,7 mln.AQSh dollardı qurap, ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 5,1 payızǵa ósti. Sonıń ishinde, eksport kólemi 258,7 mln.AQSh dollarǵa hám import kólemi 178,0 mln.AQSh dollarǵa jetti. Sırtqı sawda aylanısı saldosi 80,6 mln.AQSh dollardı quradı.

Qaraqalpaqstan Respublikasınıń sırtqı sawda aylanısı
(mln.AQSh dollari)

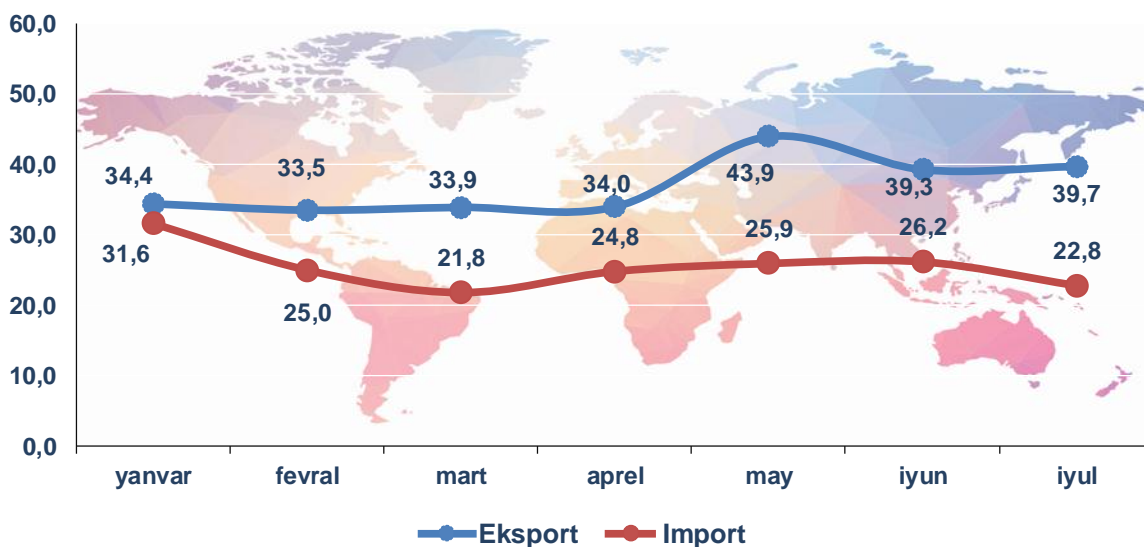
Usı jıldıń yanvar-iyul aylarında, respublika sırtqı sawda aylanısında ĞMDA mamleketleriniń úlesi 39,0 %di quradı, ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 103,3 %di quraǵan, basqa mámleketlerdiń úlesi bolsa 61,0 % bolıp, ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 6,2 %ǵa ósken. Sonday-aq, eksport kóleminde ĞMDA mámleketleri 49,3 %di, basqa mámleketler 50,7 %dı hám import kóleminde ĞMDA mámleketleri 24,2 %dı, basqa mámleketler bolsa 75,8 %dı quradı.

2019 jil yanvar-iyul aylarında respublika sırtqı sawda aylanısında
ĞMDA hám basqa mámleketlerdiń úlesi
(ulıwma kólemge salıstırǵanda payız esabında)

Sonıń menen birge aytıp ótiw kerek, 2019 jıldıń iyul ayında eksport qılınǵan tovar hám xızmetler, iyun ayına salıstırǵanda 0,4 mln.AQSh dollarǵa kóp eksport qılındı hám 39,7 mln.AQSh dollardı quradı. Tovar hám xızmetler importı kólemi bolsa 22,8 mln.AQSh dollardı quraǵan bolıp, bul bolsa iyun ayına salıstırǵanda 3,4 mln.AQSh dollarǵa kemeydi.

2019 jil yanvar-iyulda tovar hám xızmetlerdiń aylıq
eksport-import kórsetkishleri dinamikası
(mln. AQSh dollar)

2019 jil yanvar-iyul aylarında respublika sırtqı sawda aylanısında joqarı úleske iye mámleketler izbe-izligi tómendegishe sáwlelengen:

**Respublika sırtqı sawda aylanısında
joqarı úleske iye mámleketler**

(mln.AQSh dollar)

Mámleket atı	Sırtqı sawda aylanısı	Eksport	Import	Sırtqı sawda aylanısı	
				úlesi%	ósim pátı%
Qıtay	115,1	66,4	48,7	26,4	111,2
Rossiya	107,3	85,2	22,1	24,6	96,2
Túrkiya	51,7	35,7	16,0	11,8	74,0
Qazaqstan	51,3	35,9	15,4	11,7	123,7
Koreya Respublikası	37,1	11,3	25,8	8,5	2,0e
Latviya	14,5	12,0	2,5	3,3	77,8
Vietnam	7,9	-	7,9	1,8	2,1e
Ullı Britaniya	7,4	-	7,4	1,7	5,3e
Ukraina	4,4	2,1	2,3	1,0	94,9
Iran	4,3	0,2	4,1	1,0	4,8e
Hindistan	3,1	0,1	3,0	0,7	9,4e
Litva	3,0	-	3,0	0,7	4,6e
Túrkmestan	3,0	0,4	2,6	0,7	2,4e

Respublikamızda sırtqı sawdanı qollap-quwatlaw hámde ĞMDA mámleketleri menen usı tarawdağı birge islesiwdi jánede bekkemlew boyınsha alıp barılıp atırğan is-ilájlar nátiyjesinde 2019 jil yanvar-iyul aylarında sırtqı sawda aylanısında ĞMDA mámleketleriniń úlesi 39,0 %dı quradı hámde sırtqı sawda aylanısı ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 103,3 %dı quradı. Basqa shet el mámleketleriniń respublika sırtqı sawda aylanısındağı úlesi 2018 jıldıń yanvar-iyul aylarında 60,3 %dı quraǵan bolsa, aǵımdağı jıldıń usı dáwirinde sırtqı sawda aylanısındağı úlesi 61,0 %ǵa jetti.

**Qaraqalpaqstan Respublikasınıń ayırım sherik
mámleketler menen sırtqı sawda aylanısı dinamikası**

(mln.AQSh dollar)

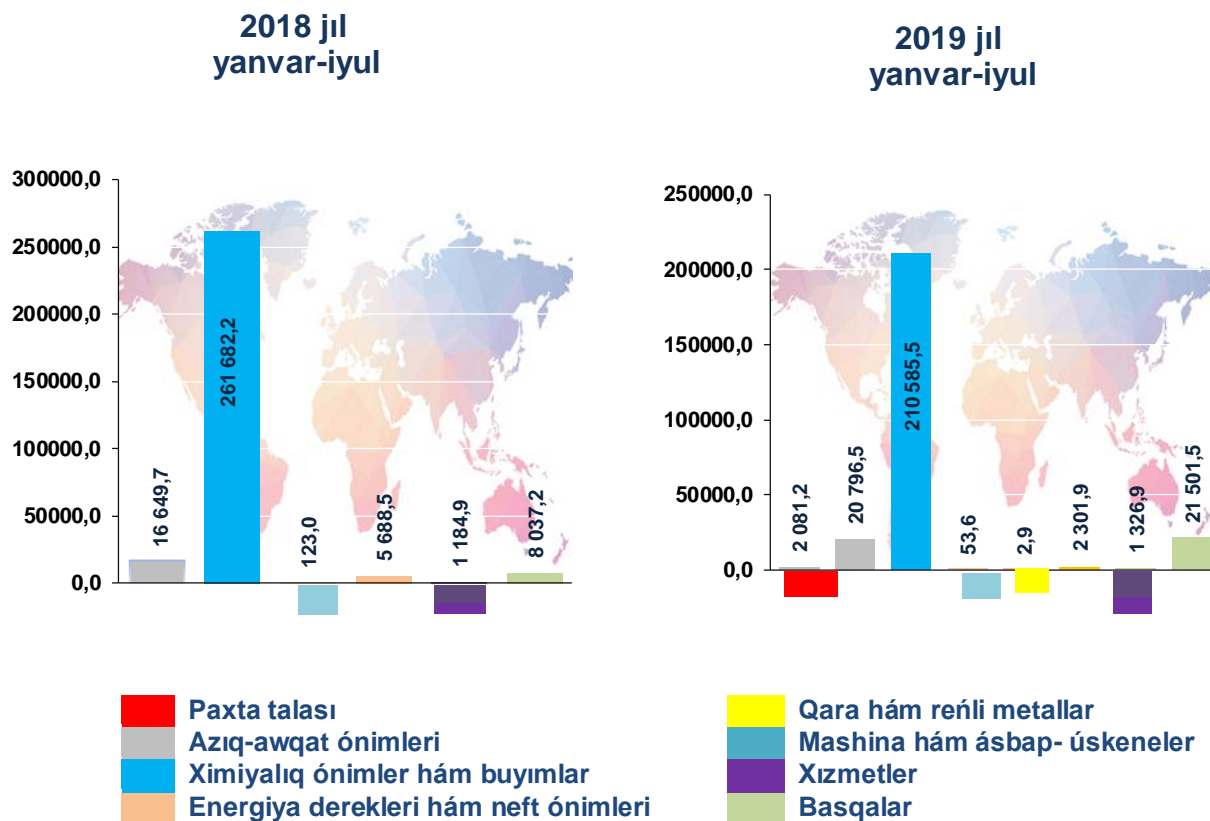
Mámleket atı	2017 jil yanvar-iyul	2018 jil yanvar-iyul	2019 jil yanvar-iyul
Qıtay	90,0	103,5	115,1
eksport	73,8	78,2	66,4
import	16,2	25,3	48,7
saldo	57,6	52,9	17,7
Rossiya	73,0	111,5	107,3
eksport	49,8	80,1	85,2
import	23,2	31,4	22,1
saldo	26,6	48,7	63,1
Túrkiya	77,2	69,9	51,7
eksport	72,6	64,5	35,7
import	4,6	5,4	16,0
saldo	68,0	59,1	19,7
Qazaqstan	26,7	41,4	51,3
eksport	25,9	34,0	35,9
import	0,8	7,4	15,4
saldo	25,1	26,6	20,5
Koreya Respublikası	18,0	18,2	37,1
eksport	0,4	2,7	11,3
import	17,6	15,5	25,8
saldo	-17,2	-12,8	-14,5
Latviya	25,1	18,6	14,5
eksport	24,8	16,2	12,0
import	0,3	2,4	2,5
saldo	24,5	13,8	9,5
Vietnam	0,3	3,8	7,9

Mámleket atı	2017 jil yanvar-iyul	2018 jil yanvar-iyul	2019 jil yanvar-iyul
eksport	0,3	1,0	-
import	-	2,8	7,9
saldo	0,3	-1,8	-7,9
Ullı Britaniya	0,5	1,4	7,4
eksport	-	-	-
import	0,5	1,4	7,4
saldo	-0,5	-1,4	-7,4
Ukraina	7,0	4,6	4,4
eksport	2,4	3,2	2,1
import	4,6	1,5	2,3
saldo	-2,2	1,7	-0,2
Iran	1,9	0,9	4,3
eksport	1,8	0,1	0,2
import	0,1	0,8	4,1
saldo	1,7	-0,7	-3,9
Hindistan	0,3	0,3	3,1
eksport	0,1	0,1	0,1
import	0,2	0,2	3,0
saldo	-0,1	-0,1	-2,9
Litva	0,6	0,6	3,0
eksport	-	-	-
import	0,6	0,6	3,0
saldo	-0,6	-0,6	-3,0
Túrkménstan	0,1	1,3	3,0
eksport	0,1	0,2	0,4
import	-	1,1	2,6
saldo	0,1	-0,9	-2,2

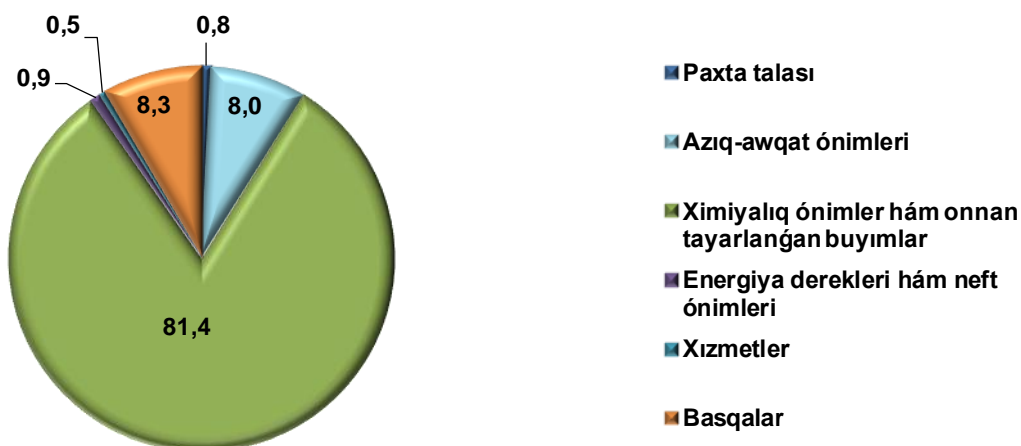
EKSPORT

2019 jil yanvar-iyul aylarında eksport kólemi 258,7 mln.AQSh dollarğa teń boldı. Eksport quramında tovarlar 99,5 payız úleske iye, bular tiykarınan ximiyalıq ónimler hám onnan tayarlanatuǵın buyımlar (81,4 %), azıq-awqat ónimleri (8,0%) topaları úlesine tuwra kelmekte.

Tovar va xızmetler eksportınıń quramı (mıń AQSh dollari)

Tovar hám xızmetler eksportınıń úlesi (%)

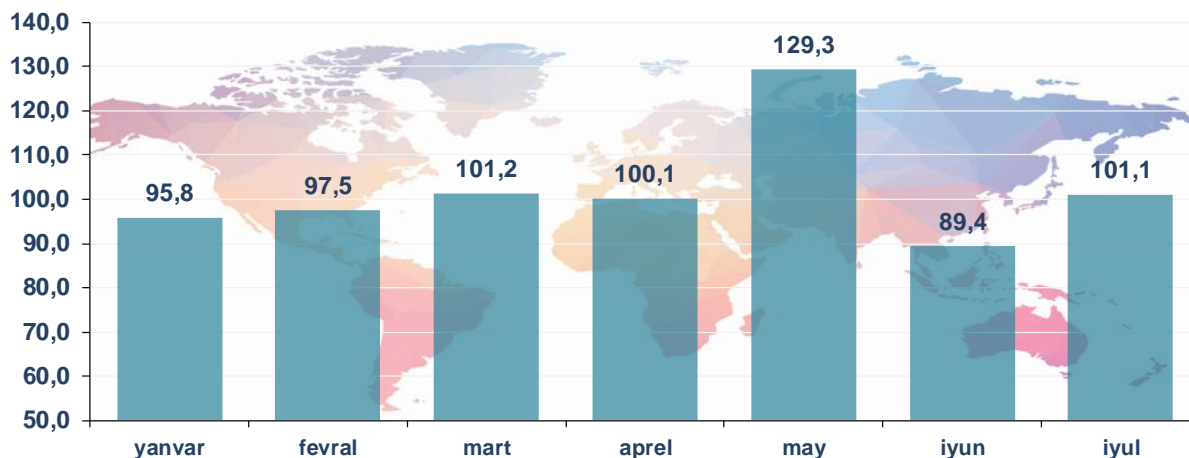

Eksport quramı

	Jámi			ǴMDA mámleketleri			Basqa mámleketler		
	mln. AQSh doll.	ótken jilǵa salıstırǵanda, %	jámi kólemge salıstırǵanda, %	mln. AQSh doll.	ótken jilǵa salıstırǵanda, %	jámi kólemge salıstırǵanda, %	mln. AQSh doll.	ótken jilǵa salıstırǵanda, %	jámi kólemge salıstırǵanda, %
Eksport	258,7	88,2	100,0	127,4	104,6	100,0	131,3	100,0	76,5
Paxta talası	2,1	-	0,8	-	-	-	2,1	1,6	-
Azıq-awqat ónimleri	20,8	124,9	8,0	7,8	199,8	6,1	13,0	9,9	102,0
Ximiyalıq ónimler hám buyımlar	210,6	80,5	81,4	114,5	99,4	89,9	96,1	73,2	66,0
Energiya derekleri hám neft ónimleri	2,3	40,5	0,9	0,8	125,1	0,6	1,5	1,1	29,4
Mashina hám ásbap-úskeneler	0,1	43,6	-	-	-	0,1	0,04	0,03	3,1m
Xızmetler	1,3	112,0	0,5	0,9	130,3	0,7	0,4	0,3	83,6
Basqalar	21,5	2,7m.	8,3	3,3	2,5m	2,6	18,2	13,9	2,7m

Eksport qılınıp atırǵan tovar hám xızmetlerdiń aylar kesimindegi ósim pátleri boyınsha tórende keltirilgen maǵlıwmatlardan sonı kóriwimiz múmkin, usı jıldıń yanvar-iyul ayları dawamında eń joqarı ósim pátı may ayında gúzetilgen.

Tovar hám xızmetler eksportınıń ósim pátleri
(ótken ayǵa salıstırǵanda, %)

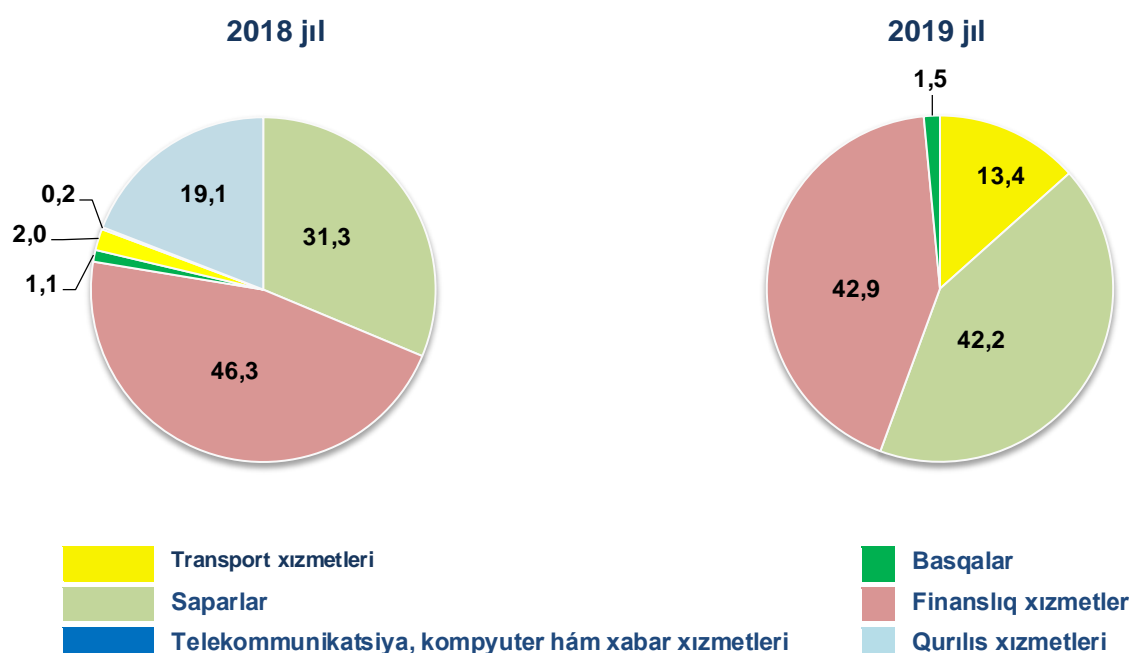

Sunday-aq, tovar hám xızmetler eksportınıń ósim pátleriniń analizine tiykarlanıp, 2019 jıldıń iyul ayında eksport qılınǵan tovar hám xızmetler iyun ayına salıstırǵanda 11,7 %ǵa kóbeygen.

Xızmetler eksportı kólemi 1,3 mln.AQSh dollardı yaǵnıy jámi eksport kóleminiń 0,5 %ın qurap, ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 12,0 %ǵa óskenligi gúzetildi.

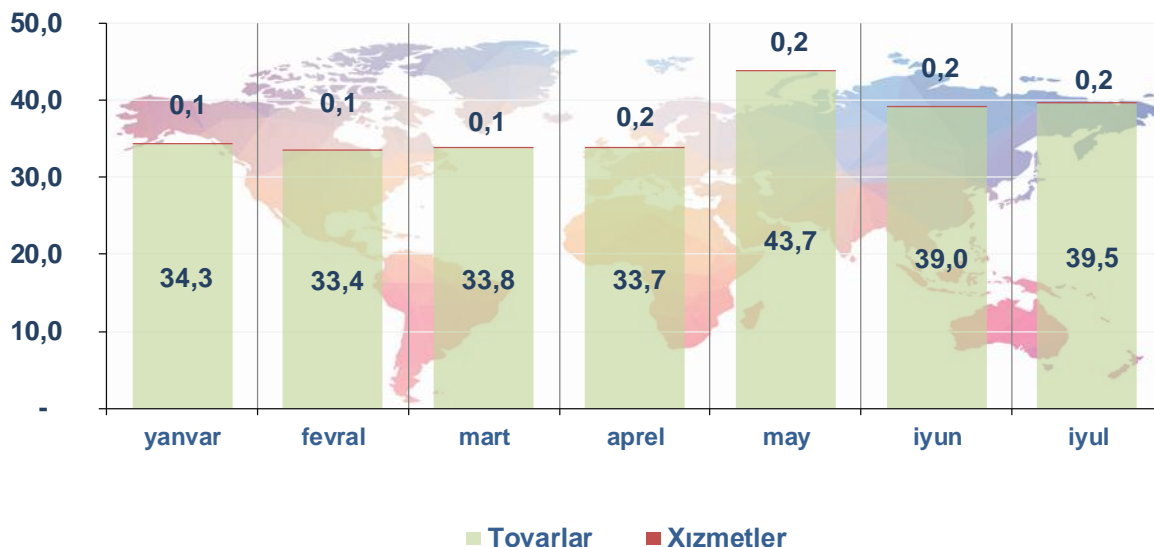
Xızmetler eksportı quramınıń tiykarǵı úlesi finanslıq xızmetler (42,9 %), saparlar (42,2 %) hám transport xızmetleri (13,4 %) úlesine tuwra keledi.

Xızmetler eksportınıń quramı, (%)

Tovar hám xızmetler eksportı dinamikası analizine kóre, 2019 jıldıń iyul ayı dawamında eksport qılınǵan tovarlar kólemi, iyun ayına salıstırǵanda 0,5 mln. AQSh dollarǵa kóp eksport qılındı hám 39,5 mln. AQSh dollardı quradı. Xızmetler eksportı bolsa 0,2 mln. AQSh dollarǵa jetken.

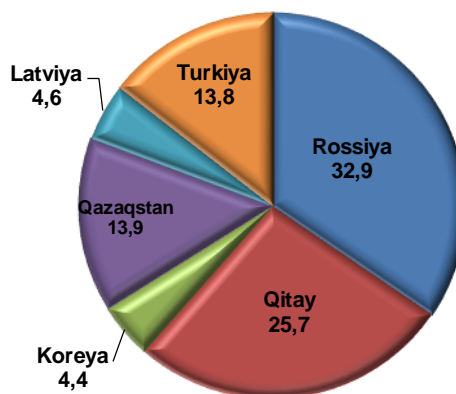
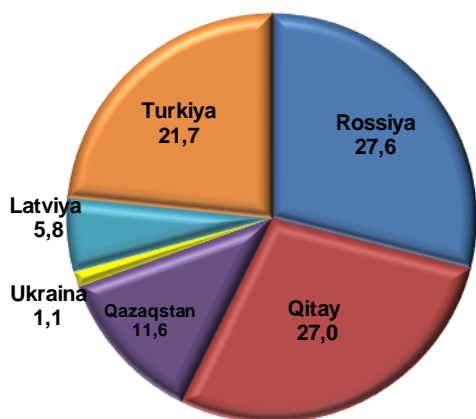
2019 jil yanvar-iyulda tovarlar hám xızmetler eksportınıń dinamikası
(aylar kesiminde, mln. AQSh dollar)

Respublika eksportında tiykarǵı sherik mámleketlerdiń úlesi
(yanvar-iyul)

2018 jil

2019 jil

Eksport qılınıp atırğan tovar hám xızmetlerdiń tiykarǵı bólegin Rossiya Federatsiyası, Qıtay hám Qazaqstan úlesine tuwra kelmekte. Bul bolsa ulıwma eksport kóleminiń 72,5 %in quraydı. Rossiya Federatsiyası, Qıtay hám Qazaqstanǵa eksport qılınıp atırğan tovarlar quramına qaralsa, tiykarınan ximiyalıq tovarlar hám onnan tayarlanǵan buyımlardan ibarat ekenligin kóriwimiz múmkin.

**Qaraqalpaqstan Respublikasınıń
tiykarǵı sherik mámleketlerge ámelge asırǵan eksport kólemi**

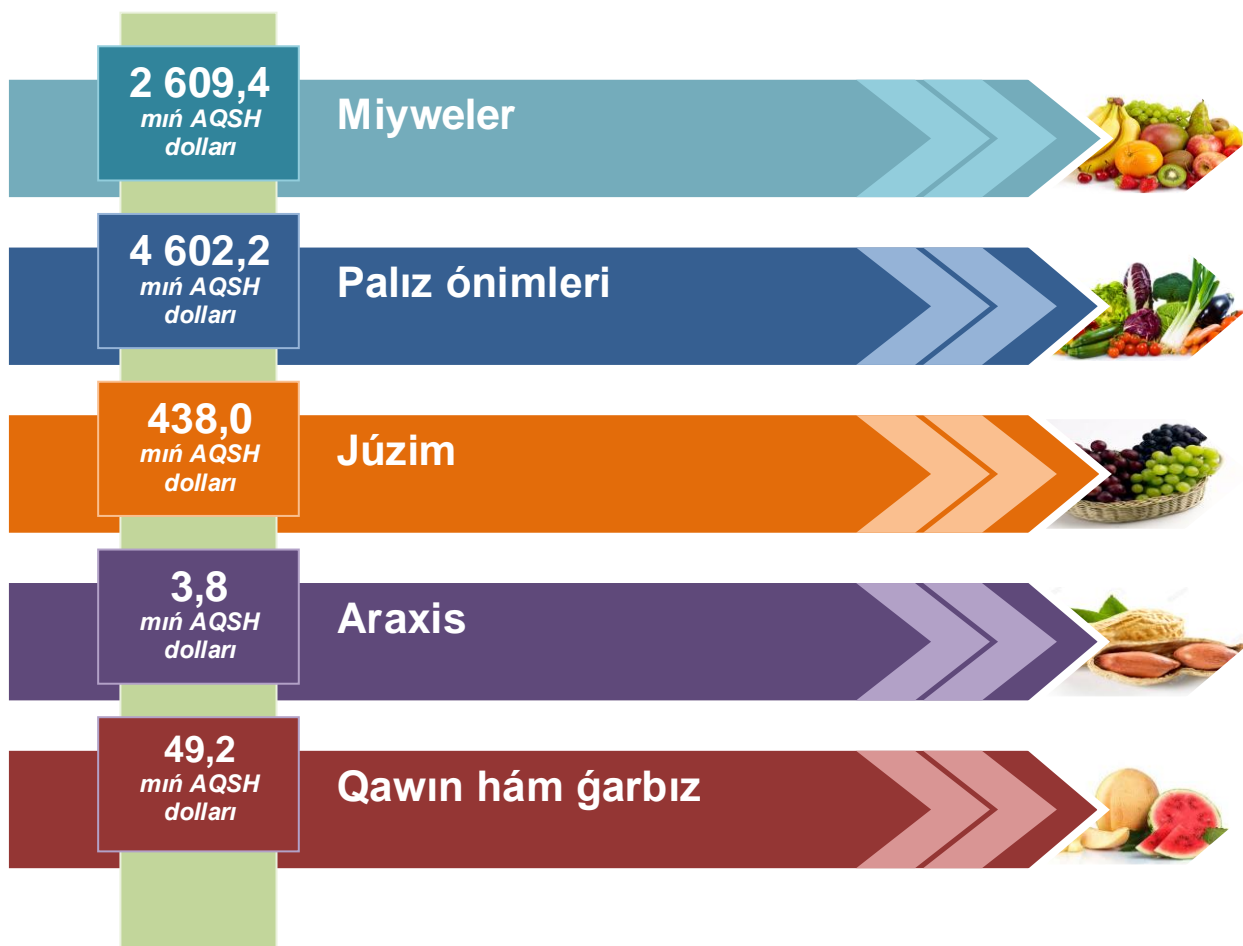
Máleket atı	Mln. AQSh doll.		Úlesi, %		Ornı	
	2018 yanvar- iyul	2019 yanvar- iyul	2018 yanvar- iyul	2019 yanvar- iyul	2018 yanvar- iyul	2019 yanvar- iyul
Rossiya	80,1	85,2	27,3	32,9	1	1
Qıtay	78,2	66,4	26,7	25,7	2	2
Qazaqstan	34,0	35,9	11,6	13,9	4	3
Túrkiya	64,5	35,7	22,0	13,8	3	4
Latviya	16,2	12,0	5,5	4,6	5	5
Koreya Respublikası	2,7	11,3	0,9	4,4	8	6
Ukraina	3,2	2,1	1,1	0,8	6	7
Qırǵızistan	2,9	2,0	1,0	0,8	7	8
Tájikstan	1,2	1,5	0,4	0,6	11	9
Estoniya	2,6	1,1	0,9	0,4	9	10
Irak	1,6	1,0	0,6	0,4	10	11

Miywe hám palız ónimleri eksporti

2019 jil yanvar-iyul aylarında jámi 20 378,4 tonna miywe hám palız ónimleri 7 959,0 miń AQSh dollarǵa eksport qılındı (ósim pátı – 189,6%). Miywe hám palız ónimleriniń eksport quramına qaralsa, 2019 jıldıń yanvar-iyul aylarında 14 490,7 tonna palız ónimleri 4 602,2 miń AQSh dollarına eksport qılınǵan.

Sonday-aq, 4 030,0 tonna miywe hám palız ónimleri 2 609,4 mırn AQSh dollarına eksport qılınğan bolıp, eksprot kólemi ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 3 307,1 tonnaǵa kóbeygen.

Miywe hám palız ónimleriniń quramı

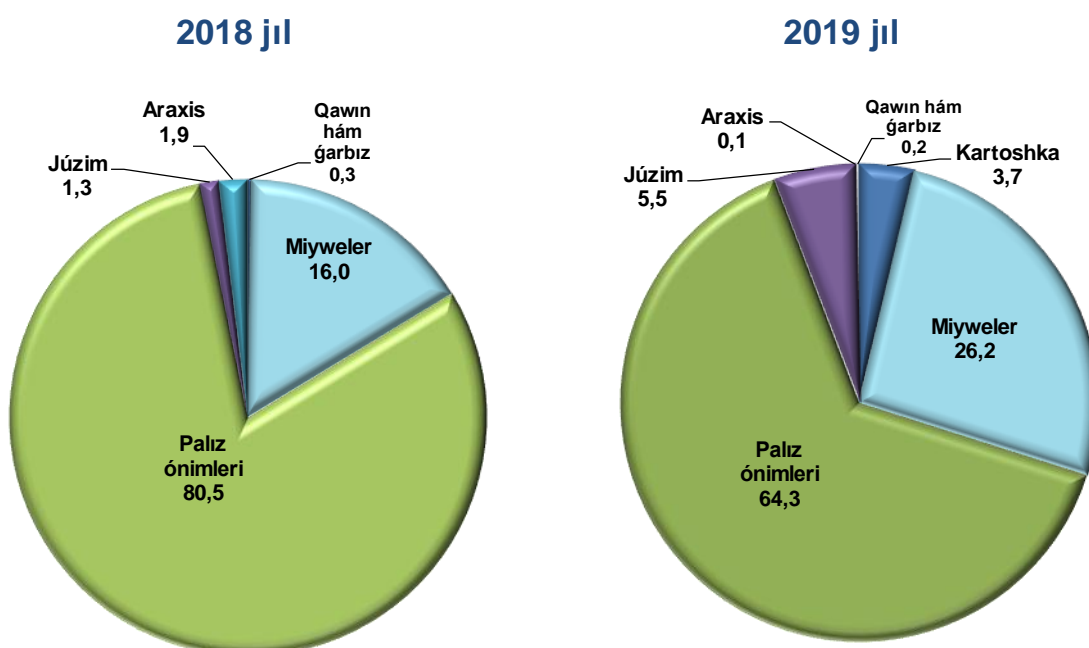

Sonı atap ótiw kerek, mámleketimizde eksport potensialın asırıw, jańa bazarlardı ózlestiriw nátiyjesinde miywe hám palız ónimleri, júzim, baw-baqsha, dánli eginler, sonday-aq, qurıtılğan palız hám miywelerdi eksport qılıw kólemi asıp barmaqta. Sonnan, 2019 jıldıń yanvar-iyul aylarında júzim hám qawın-ğarbız eksport kólemi 487,2 mırn AQSh dollarına jetti (ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 6,5 esege ósken).

Respublikamızda jetistirilgen miywe hám palız ónimleriniń tiykarǵı bazarlarınıń eksport geografıyası

Mámleket atı	2018 jil yanvar-iyul			2019 jil yanvar-iyul		
	tonna	mıń AQSh doll.	úlesi%	tonna	mıń AQSh doll.	úlesi%
Qazaqstan	19436,2	3388,2	80,7	15196,4	5855,3	73,6
Rossiya	573,9	363,7	8,7	3958,6	1417,7	17,8
Bolgariya	-	-	-	66,7	310,6	3,9
Qırg'ızıstan	-	-	-	69,1	109,5	1,4
Ukraina	-	-	-	21,5	101,1	1,3
Túrkiya	72,0	46,1	1,1	502,6	66,0	0,8
Rumıniya	-	-	-	252,0	36,3	0,5
Türkmenstan	10,0	7,3	0,2	275,9	32,5	0,4
Qıtay	-	-	-	25,5	24,7	0,3

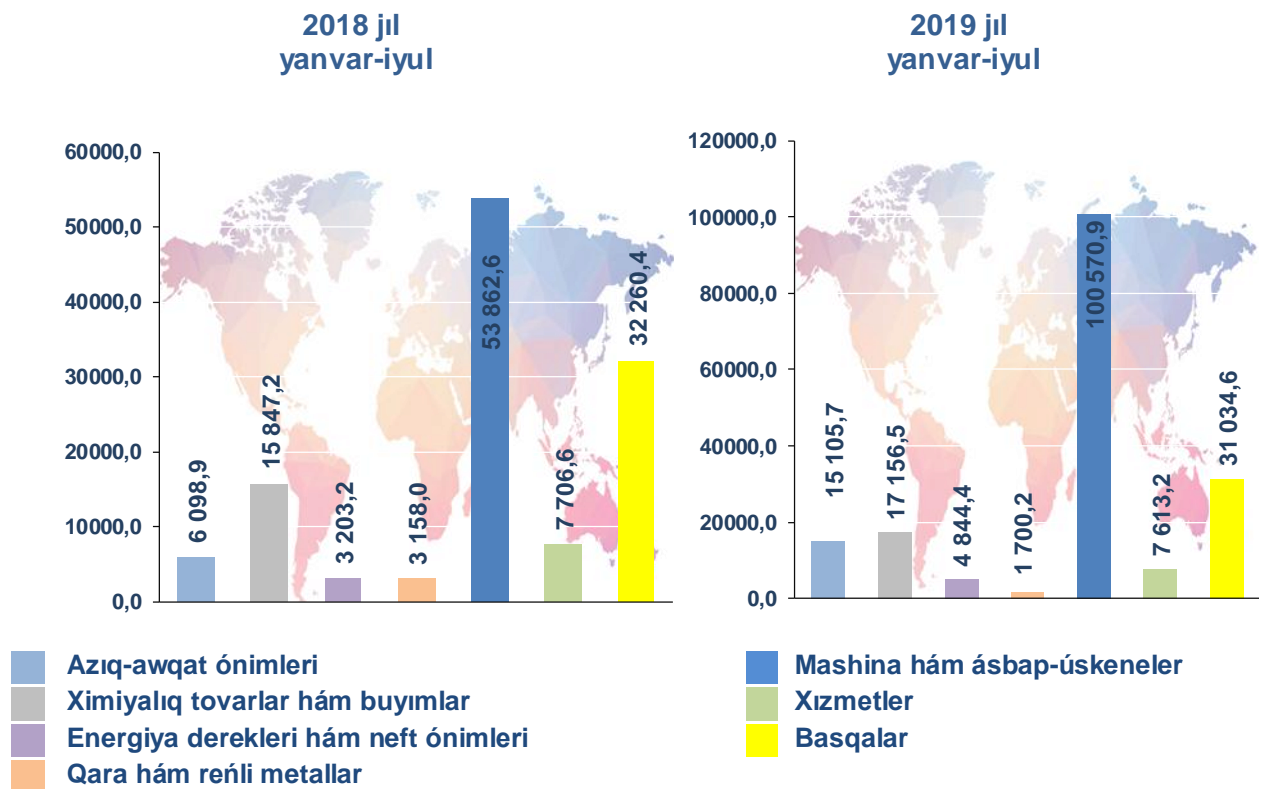
2019 jil yanvar-iyunılda miywe hám palız ónimleriniń quramı
(ulıwma kólemge salıstırǵanda payız esabında)

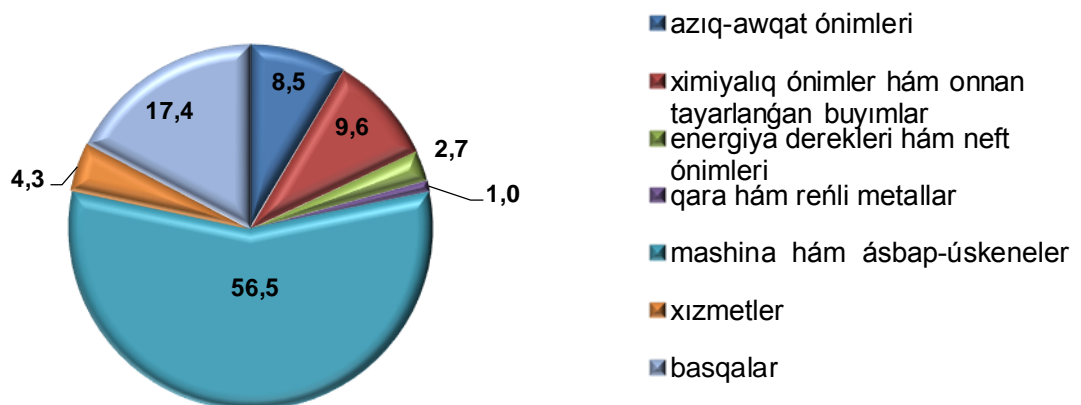
IMPORT

Usı jıldıń yanvar-iyul aylarında import kólemi 178,0 mln.AQSh dolların qurap, ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 45,8 %ǵa ósti. Import quramında yeń úlken úles mashina hám ásbap-úskenerler (56,5 %), ximiyalıq tovarlar hám buyımlar (9,6 %), azıq-awqat ónimleri (8,5 %) hám xızmetler (4,3 %) toparları esabına tuwra keldi.

Tovar hám xızmetler importınıń quramı (mıń AQSh dollar)

Tovar hám xızmetler importınıń úlesi (%)

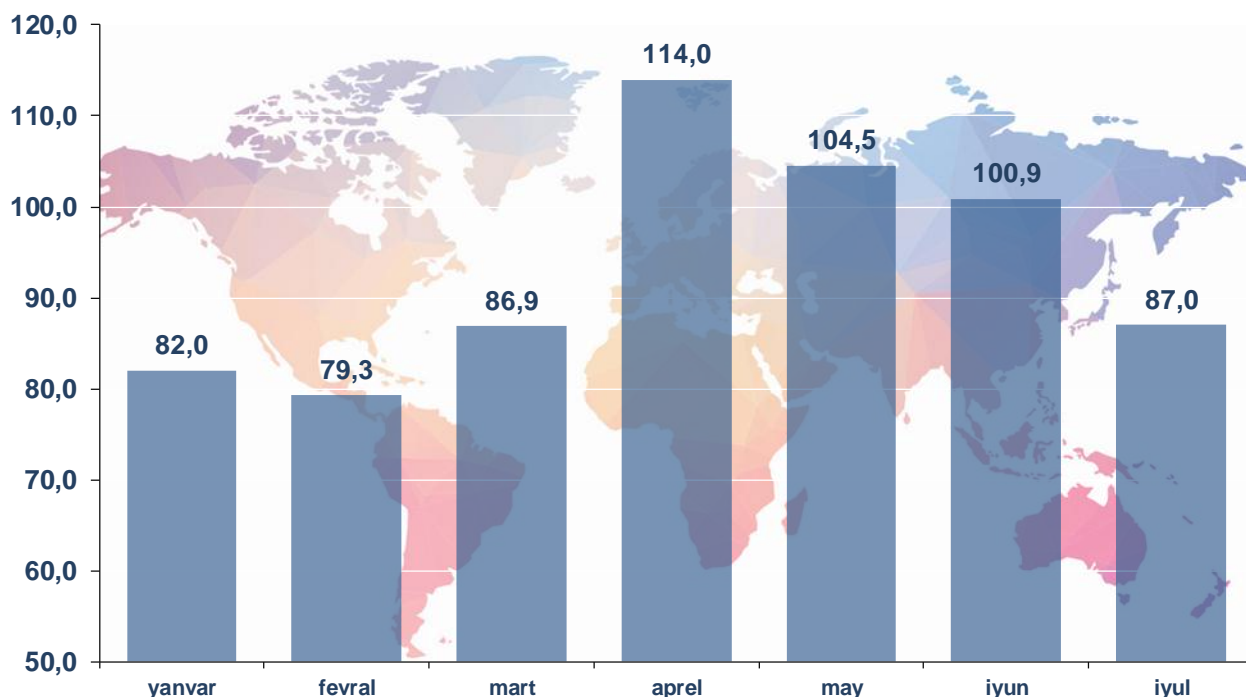

IMPORT QURAMI

	Jámi			ǴMDA mámleketleri			Basqa mámleketler		
	mln. AQSh doll.	ótken jilǵa salıstırǵanda, %	jámi kólemge salıstırǵanda, %	mln. AQSh doll.	ótken jilǵa salıstırǵanda, %	jámi kólemge salıstırǵanda, %	mln. AQSh doll.	ótken jilǵa salıstırǵanda, %	jámi kólemge salıstırǵanda, %
Import	178,0	145,8	100,0	43,1	99,9	100,0	134,9	170,8	100,0
Azıq-awqat ónimleri	15,1	2,5e	8,5	14,8	2,5e	34,4	0,3	3,3e	0,2
Ximiyalıq ónimler hám buyımlar	17,2	108,3	9,6	1,8	62,3	4,2	15,4	118,6	11,4
Energiya derekleri hám neft ónimleri	4,8	151,2	2,7	1,2	106,6	2,9	3,6	176,4	2,7
Qara hám reńli metallar	1,7	53,8	1,0	0,5	22,9	1,1	1,2	107,8	0,9
Mashina hám ásbap- úskenerler	100,6	186,7	56,5	9,9	2,4e	22,9	90,7	182,0	67,2
Xızmetler	7,6	98,8	4,3	1,0	42,6	2,2	6,6	122,3	4,9
Basqalar	31,0	96,2	17,4	13,9	56,3	32,3	17,1	2,3e	12,7

Import qılınǵan tovar hám xızmetlerdiń aylar kesimindegi ósim pátleri boyınsha tómende keltirilgen maǵlıwmatlardan kóriwimiz múmkin, usı jıldıń yanvar-iyul ayları dawamında eń joqarı ósim pátleri aprel ayında gúzetildi.

Tovarlar hám xızmetler importınıń ósim pátleri dinamikası
(ótken ayǵa salıstırǵanda, %)

Sunday-aq, tovar hám xızmetler importı ósim pátleriniń analizine tiykarlanıp, 2019 jıldıń iyul ayında import qılınǵan tovar hám xızmetler iyun ayına salıstırǵanda 13,9 %ǵa kemeygen.

Qaraqalpaqstan Respublikasına
tiykarǵı sherik mámleketlerden ámelge asırılǵan import kólemi

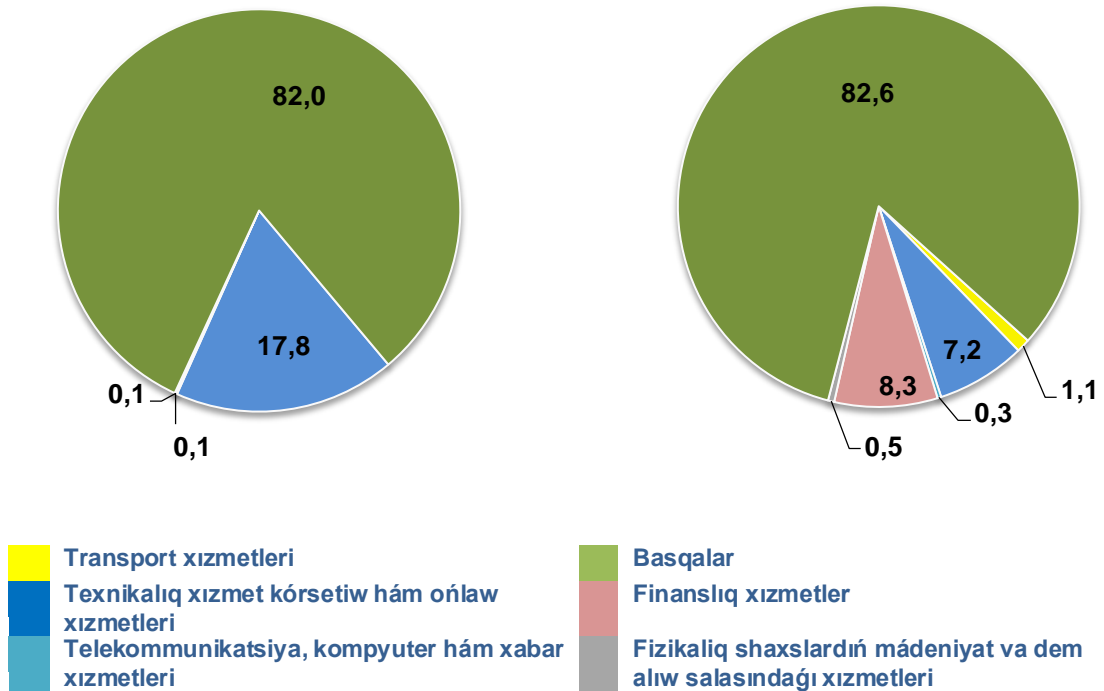
Mámleket atı	Mln. AQSh doll.		Úlesi, %		Ornı	
	2018 yanvar-iyul	2019 yanvar-iyul	2018 yanvar-iyul	2019 yanvar-iyul	2018 yanvar-iyul	2019 yanvar-iyul
Qıtay	25,3	48,7	20,7	27,4	2	1
Korea Respublikası	15,5	25,8	12,7	14,5	3	2
Rossiya	31,4	22,0	25,7	12,4	1	3
Túrkiya	5,5	16,0	4,5	9,0	5	4
Qazaqstan	7,4	15,4	6,1	8,6	4	5
Vietnam	2,9	7,9	2,3	4,5	6	6

Ullı Britaniya	1,4	7,4	1,1	4,2	8	7
Iran	0,8	4,1	0,6	2,3	10	8
Hindistan	0,2	3,0	0,2	1,7	12	9
Litva	0,6	3,0	0,5	1,7	11	10
Türkmenstan	1,1	2,6	0,9	1,5	9	11
Latviya	2,4	2,5	2,0	1,4	7	12

Xızmetler importınıń quramı, (%)

2018 jil

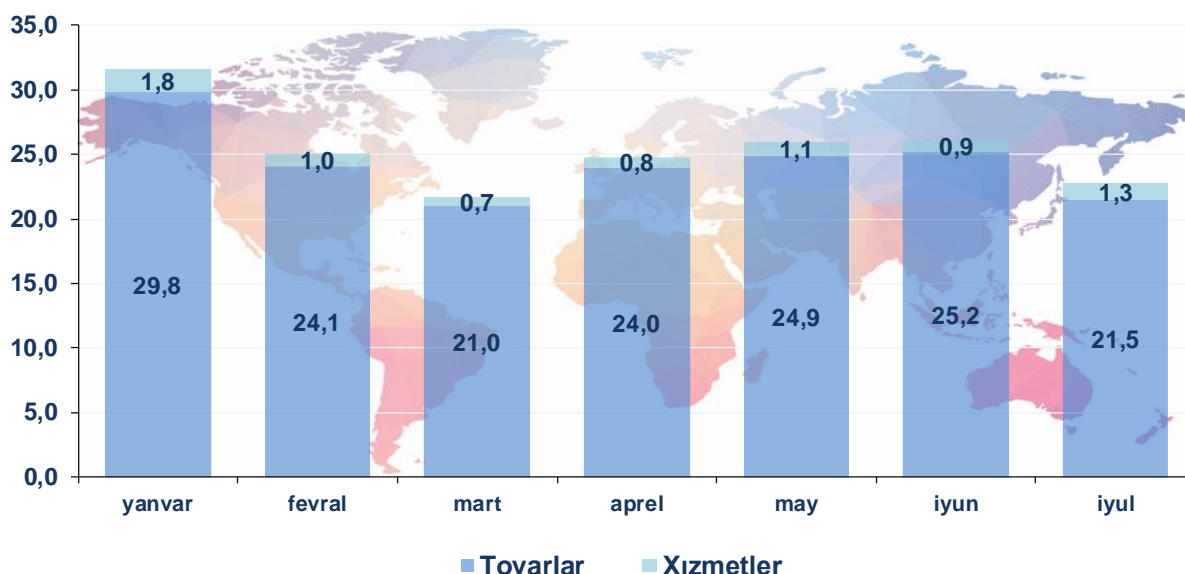
2019 jil

Xızmetler importı kólemi 7,6 mln.AQSh dolların yaǵnıy jámi import kóleminiń 4,3 %in quradı hám ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 98,8 %ti quradı. Xızmetler importı quramınıń tiykarǵı úlesi basqa is boyınsha xızmetler (82,6 %) hámde finanslıq xızmetler (8,3 %)den ibarat boldı.

2019 jil yanvar-iyulda tovarlar hám xızmetler importınıń dinamikası

(aylar kesiminde, mln. AQSh dollar)

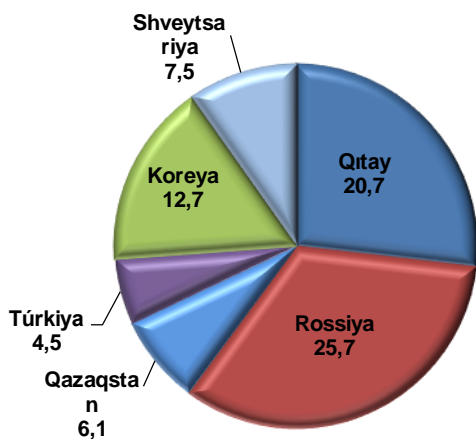

Sonıń menen birge aytıp ótiw kerek, 2019 jıldıń ótken dáwiri dawamında respublikaǵa import qılınǵan tovar hám xızmetler iyul ayında, iyun ayına salıstırǵanda 3,4 mln. AQSh dollarǵa kóp import qılınǵan bolıp, sonnan tovarlar 3,8 mln. AQSh dollarǵa kem hám xızmetler 0,4 mln. AQSh dollarǵa kóp import qılınǵan.

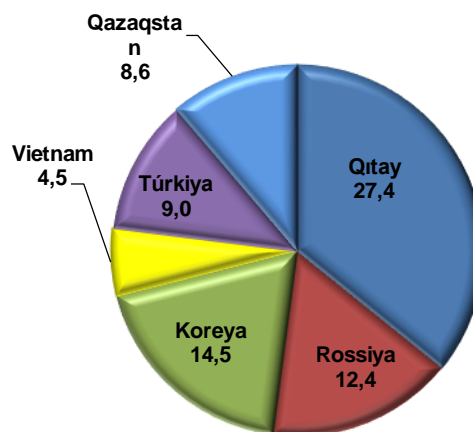
Respublika importında tiykarǵı sherik mámleketlerdiń úlesi

(yanvar-iyul)

2018 jil

2019 jil

2019 jıldıń yanvar-iyul aylarında respublikaǵa 45 ten artıq shet mámleketlerden tovar hám xızmetler importı ámelge asırılǵan. Sonnan 6 eń úlken bolǵan Qıtay Xalıq Respublikası, Koreya Respublikası, Rossiya Federatsiyası, Túrkiya, Qazaqstan hám Vietnam mámleketlerinen jámi import kólemi 135,9 mln. AQSh dollarǵa teń. Bul bolsa ulıwma import kóleminiń 76,3 %in quraydı.

Joqarıda aytıp ótilgen, import quramında tiykarǵı úlesti mashina hám ásbap úskeneler, ximiyalıq ónimler hám buyımlar hámde azıq-awqat ónimleri tiykarınan qaysı mámleketlerden respublikamızǵa alıp kelinip atırılǵanlıǵın tómendegi sxemalardan kóriwimiz múmkin.

Mashina hám ásbap-úskeneler import qılınǵan mámleketler

MÁMLEKET ATÍ	QITAY	TÚRKIYA	VIETNAM	UIÍ BRITANIYA	ROSSIYA
mln. AQSH doll.	45,8	10,0	7,8	6,7	5,9
Ótken jılǵa salıstrǵanda, %	2,1e	3,6e	2,7e	11,7e	2,4e
Úlesi, %	45,5	9,9	7,8	6,6	5,9

Ximiyalıq ónimler hám buyımlar import qılınǵan mámleketler

MÁMLEKET ATÍ	KOREYA RESPUBLIKASI	POLSHA	ROSSIYA	KATAR	QITAY
mln. AQSH doll.	7,8	1,2	1,2	1,0	0,9
Ótken jılǵa salıstrǵanda, %	103,9	7,5e	80,8	-	169,4
Úlesi, %	45,3	7,3	6,9	5,9	5,1

Azıq-awqat ónimleri import qılınǵan mámleketler

MÁMLEKET ATÍ	QAZAQSTAN	ROSSIYA	TÚRKMENSTAN	UKRAINA
mln. AQSH doll.	12,2	1,9	0,4	0,3
Ótken jılǵa salıstırǵanda, %	3,0e	8,0e	-	25,8
Úlesi, %	80,5	12,7	2,9	1,8

Mámleketimizde sırtqı ekonomikalıq baylanıslardı rawajlandırıw boyınsha ámelge asırılıp atırǵan keń qamırawlı reformalar hám dúnya mámleketleri menen alıp barılıp atırılǵan bekkem qátnasıqlar nátiyjesinde mámleketimizdiń eksport potensialı artıp barmaqta.

Sonday-aq, húkimetimiz tárepinen bir qatar salıq, bajxana jeńillikleriniń jaratılıwı, islep shıǵarıwdı modernizatsiya qılıw hám básekege shıdamlı ónimlerdiń islep shıǵarılıwı milliy ónimlerimizdiń sırtqı bazarlarda bekkem orın iyelewi ushın imkániyat jaratpaqta.

**Sırtqı ekonomikalıq baylanıslar
hám sawda statistikası bólimi
Tel.:71-230-82-06**